

Toespraak Marleen Barth 29 januari 2011.

Gesproken woord telt.

Partijgenoten,

Dankjewel voor jullie vertrouwen in dit geweldige team. Een ding kan ons al niet meer ontgaan: we zullen de beste fractie in de Eerste Kamer hebben. Dat motiveert meer dan ooit om ook de grootste te willen zijn.

Veel mensen hebben me de laatste maanden gevraagd: waarom wil je dit? Eigenlijk is daar maar een antwoord op: omdat ik wil werken aan het waarmaken van mijn dromen. De tijd waarin ik geboren ben, de eerste helft van de jaren zestig, zinderde van de ideeën over een betere toekomst voor de mensheid. Het was een tijd van hoop, van een standvastig en daadkrachtig geloof dat dromen van mensen bergen kunnen verzetten.

Het inspirerende van het optimisme van die tijd is, dat het niet gebaseerd was op 'makkelijk praten'. De wereld van toen was nog maar amper hersteld van het zwartste diepste dal uit zijn geschiedenis. De welvaart steeg, maar was zeker niet vanzelfsprekend. Voor mij als kind hoorden ijsbloemen op de ramen van de onverwarmde slaapkamer nog bij de winter. Sinaasappels waren een traktatie. Onze burens bezaten de enige tv in de straat. De dreiging van een nieuwe, nucleaire oorlog was alom aanwezig. En desalniettemin staken mensen hun handen uit de mouwen en zetten zich met overtuiging in voor een betere toekomst, voor hen en hun kinderen. Het is een optimisme dat mij nooit meer verlaten heeft. Het heeft me geleerd om te blijven geloven in wat mensen allemaal tot stand kunnen brengen als goede ideeën, lef en hard werken samen komen.

Het is onvoorstelbaar wat er gedurende mijn leven in de wereld ten goede is veranderd. Vrouwen, gekleurde mensen, jongeren en homo's verwierven een volwaardige plek in de samenleving. Mensen vlogen naar de maan. Dictaturen vielen om, net als de Berlijnse Muur. Nelson Mandela kwam vrij en werd president van Zuid Afrika. Het internet verbindt de wereld. Een zwarte president van de Verenigde Staten, het lijkt al net zo gewoon als schoon water uit de kraan. Maar het is net zo bijzonder als schoon water uit de kraan. De welvaart van ons land steeg naar hoogten die in 1964 ondenkbaar waren.

Wij mogen nooit vergeten hoe groot de bijdrage van de sociaal-democratie aan die vooruitgang is geweest. De Partij van de Arbeid heeft Nederland sinds haar oprichting in 1946 veel goeds gebracht. We hebben er over gewaakt, dat alle Nederlanders meegingen in de stijgende welvaart. Dat de kansen om een menswaardig bestaan op te bouwen veel eerlijker geworden zijn. Dat onderwijs en zorg voor iedereen toegankelijk zijn. We hebben Nederland door crises geloodst: economische, sociale, constitutionele. Alleen al de historie van de PvdA maakt mij trots dat ik onderdeel mag zijn van deze beweging.

Maar de Partij van de Arbeid is ook vandaag de dag hard nodig. Het eerlijk delen van kennis, macht en inkomen gaat niet vanzelf. Daarvoor heb je mensen nodig die hun krachten bundelen voor vrijheid, solidariteit en rechtvaardigheid. De PvdA is en blijft

daarom noodzakelijk voor ons land en de wereld. Daarover gaan mijn dromen, gaan onze dromen:

Want, partijgenoten, ik droom van een land waarin de economische crisis een reden is om samen de handen uit de mouwen te steken om onze economie en onze samenleving er weer bovenop te helpen –een tree hoger dan we de crisis in gingen. Ik droom van een land waarin de rekening van de crisis niet aan de kwetsbaarste mensen wordt gepresenteerd, maar waarin de sterkste schouders het een vanzelfsprekende verantwoordelijkheid vinden om de zwaarste last te dragen. Een land waarin iedereen kan meedoen, op de arbeidsmarkt en in vrijwilligerswerk, waarin ieder mens wordt gewaardeerd om de unieke bijdrage die hij de samenleving te bieden heeft: dat Nederland, is mijn droom, is onze droom.

Een land waarin gezondheidszorg, onderwijs en kinderopvang gezien worden als een gouden investering in menselijke waardigheid én sociaal-economische groei. Een land dat zich er niet bij neerlegt dat laagopgeleiden zeven jaar korter leven dan hoogopgeleiden, en dat niet accepteert dat slimme kinderen met laagopgeleide ouders een zichtbaar kleinere kans hebben om hoger onderwijs af te ronden. Een land dat zich niet afwendt van verwaarlozing, mishandeling en onmacht, maar actief mensen de zorg biedt die nodig is om hen en hun kinderen een kans op een fatsoenlijk bestaan te geven: dat Nederland, is onze droom.

Een land dat voorop wil lopen in het bedenken van innovatieve oplossingen voor de grote vraagstukken van onze wereld: voldoende voedsel en schoon water voor ieder mens; een eerlijke verdeling en duurzaam gebruik van grondstoffen en energie; het afwenden van gevolgen van vervuiling en klimaatsverandering. Een land met hoge ambities in het ontwikkelen van oplossingen voor problemen waar de hele mensheid mee kampt: dat Nederland, is onze droom.

Een land waarin iedereen zich thuis en veilig voelt. Waarin nooit iemand opgegeven wordt, zelfs niet mensen die zich door hun daden buiten de gemeenschap lijken te plaatsen. Een land waarin we de moed kunnen opbrengen om elkaar met onbevenging en vertrouwen te treden, en elkaar niet verketteren of uitschelden om wat heilig of dierbaar is. Een land waarin niet de grootste mond, maar de beste ideeën de doorslag geven. Waarin wegwijzers en reageerders geen vrij spel krijgen, maar waarin iedereen aanspreekbaar is op het aloude adagium 'wat jij niet wilt dat jou geschiedt, doe dat ook een ander niet': dat Nederland, is onze droom.

Een land dat voluit zijn rol speelt in Europa en de internationale gemeenschap. Een land dat zich niet verschanst onder de dekens, achter de dijken, maar kiest voor een nieuwsgierige, ondernemende relatie met de wijde wereld om zich heen. Een land dat beseft dat het gegrondvest is op een lange en stabiele historie van vrijheid, gematigdheid, sociale rechtvaardigheid en tolerantie, en dat die traditie met verve en overtuigingskracht uitdraagt in de wereld als lichtend baken van mensenrechten: dat Nederland, is onze droom.

Partijgenoten, gelukkig zijn sociaal-democraten niet alleen dromers, we zijn ook doeners. We houden er van om hard te werken, om de verwezenlijking van onze dromen dichterbij te brengen. Of we nu wethouder, raadslid, verpleegkundige, vuilnisophaler, politieman of winkelier zijn. Of we nu maaltijden rondbrengen voor

Tafeltje Dekje, zieken bezoeken als vrijwilliger van De Zonnebloem of leesmoeder zijn op een basisschool.

Een wijs man heeft eens gezegd: 'Om het kwaad op de wereld te doen regeren, volstaat het dat goede mensen niets doen'. Niets doen, daar zijn wij niet voor gebakken. We zien oneerlijkheid en ongelijkheid, en dan komen we in beweging.

Sommige mensen veronderstellen dat die taak van de sociaal-democratie er in Nederland nu wel zo'n beetje op zit. En inderdaad, we hebben veel bereikt. Maar we hebben ook nog een lange weg te gaan. Het echte gevecht dat wij hebben te voeren, dat is niet tegen politici. Dat is niet tegen politieke partijen. Het is niet eens tegen kabinetten. Het echte gevecht, dat voeren we tegen armoede, uitsluiting, onwetendheid, geweld, uitzichtloosheid, achterstelling en cynisme. Die zijn van alle tijden. En krijgen altijd de ruimte, als goede mensen de andere kant opkijken of even niet thuis geven. Niets doen is daarom voor ons geen optie. Er blijven altijd mensen nodig die opstaan en hun leven wijden aan een fatsoenlijk bestaan voor iedereen. Wij zien de wereld, met al zijn problemen en ellende, met al zijn mogelijkheden en in al zijn grootsheid, en we weten: we moeten aan het werk.

Nu vragen jullie je vast af: gaan we die hemel bestormen in de Eerste Kamer? In dat bolwerk van reflectie en serene rust? In het Nederland van 2011 past natuurlijk maar een antwoord: juist in de Eerste Kamer. Juist nu is er behoefte aan een plek waar een grote groep sociaal-democraten klaar zal staan om op te komen voor de mensen die door dit kabinet buiten haken zullen worden geplaatst. Zeker, de Eerste Kamer heeft een belangrijke taak in het toetsen van de kwaliteit van wetgeving. Daar gaan we scherp op letten. Er bestaat wel genoeg tegenstrijdige regelgeving en bureaucratie. Maar we zijn er ook voor de laatste politieke toets. De Eerste Kamer is een plek van bezonnenheid, wijsheid en goede samenwerking tussen alle partijen. Maar uiteraard gaan wij alle kabinetsvoorstellen ook beoordelen vanuit onze eigen waarden en hun betekenis voor de samenleving. En uiteraard zullen we daarbij niet alleen onze deskundigheid laten spreken, maar ook ons hart. En laat er geen misverstand over bestaan: dat hart is rood, en het zit links.

Ook in de Eerste Kamer draait het om politieke keuzes. Keuzes die het kabinet in zijn regeerakkoord heeft gemaakt. Dat regeerakkoord is geen onontkoombare noodzaak, geen dwingende opdracht.

Het is een keuze, om kunst en cultuur weg te zetten als overbodig, suspect of geldverslindend.

Het is een keuze, om mensen met een dubbel paspoort te degraderen tot tweederangs burgers.

Het is een keuze, om licht verstandelijk gehandicapten weg te definiëren uit de zorg en aan hun lot over te laten.

Het is een keuze, om mensen die zijn aangewezen op de sociale werkvoorziening te veroordelen tot een leven van nietsdoen voor de televisie.

Het is een keuze, om een drempel van duizenden euro's op te werpen voor de jeugdzorg, en zo voor lief te nemen dat kinderen veel te laat of helemaal geen hulp krijgen.

Het is een keuze, om illegalen te achtervolgen met strafbaarheid alleen maar omdat ze bestaan.

Het is een keuze, om je onbeschrijflijke rijkdom niet meer te willen delen met de honderden miljoenen mensen die moeten overleven van minder dan een dollar per dag.

Het is een keuze, om uitsluiting en beschimping van moslims te beschouwen als een schappelijke prijs om je bezuinigingsagenda er door te kunnen drukken.

Het is een keuze, om mensen vooral te bevestigen in hun wantrouwen, hun vooroordelen en hun frustraties, en om hen niet voor te houden dat het ook anders kan.

Wij doen dat wel. Wij maken andere keuzes. Laat een ding glashelder zijn: deze keuzes van het kabinet komen er bij ons in de Eerste Kamer niet door. Wij kiezen voor onze dromen over de wereld en over Nederland. In de vaste overtuiging dat mensen altijd tot meer in staat zijn dan ze zelf denken, als dromen, durven en doen bij elkaar komen. Er leven miljoenen mensen in ons land die op ons rekenen. Die dagelijks vanuit nuchtere compassie hun bijdrage leveren aan een betere wereld, simpelweg door het goede te doen.

Al die mensen verdienen beter dan de keuzes van dit kabinet.

Al die mensen hebben recht op een Partij van de Arbeid die beseft dat zijn werk nooit af is, en die dat nooit een reden vindt om bij de pakken neer te zitten.

Al die mensen hebben recht op een Partij van de Arbeid die iedereen van goede wil bij elkaar brengt, om samen te werken aan een rechtvaardiger wereld.

Al die mensen hebben recht op een Partij van de Arbeid die niet zwijgt, niet wegkijkt, maar zijn stem verheft, en zegt: het kan eerlijker, het moet eerlijker.

Daarom gaan we allemaal vechten voor een sterke PvdA op 2 maart, in de Eerste Kamer en in alle Staten. We veroveren met deze verkiezingscampagne het Nederland van onze dromen: stap voor stap, woord voor woord, straat voor straat en hand in hand. Het komt er nu op aan!